

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสุขภาพผู้สูงอายุ บ้านเฮี้ย อำเภอปัว จังหวัดน่าน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) เก็บข้อมูลโดยการค้นคว้าจากเอกสาร การสัมภาษณ์ทั่วไป การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและการสังเกตอย่างไม่มีส่วนร่วม และใช้เทคนิค AIC เพื่อระดมความคิดและการวางแผน ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) ผลการวิจัยพบว่า

บ้านเฮี้ย ตำบลศิลาแลง อำเภอปัว จังหวัดน่าน พื้นที่ทั่วไปเป็นที่รเบตามหุบเขามีสถาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำถิ่น ประชาชนมีเชื้อสายไทยลื้อ และพุกภาษาไทยลื้อ มีอาชีพเกษตรกรรม มีความสัมพันธ์ในระบบเครือญาติ ระบบนามสกุล ประเพณีและวัฒนธรรมเป็นแบบชาวไทยลื้อ ผนวกกับประเพณีและวัฒนธรรมของชาวพื้นเมืองเหนือ ด้านศักยภาพของชุมชนมีกลุ่มดำเนินการในหมู่บ้านทั้งกลุ่มที่จัดตั้งเป็นทางการและกลุ่มที่เกิดเองตามธรรมชาติ ผู้นำที่จัดตั้งเป็นทางการและผู้นำตามธรรมชาติมีส่วนสำคัญในการที่จะผลักดันให้เกิดการสร้างสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนให้ประสบความสำเร็จ

กระบวนการสร้างสุขภาพผู้สูงอายุ

กระบวนการในการสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. การปรับกระบวนการทัศนผู้สูงอายุหรือทุกข์โดยใช้ยุทธศาสตร์ของการสร้างกระแสให้เกิดพลังการตื่นตัว ยุทธศาสตร์การชี้นำ ยุทธศาสตร์การสุขศึกษาประชาสัมพันธ์
2. การวิเคราะห์ปัญหาทางด้านการสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุหรือสมุทัย มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ผู้สูงอายุ และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ปัญหาและสาเหตุของปัญหา
3. การสร้างความฝันและความต้องการทางด้านการสร้างเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุหรือนิโรธ ในนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดภาพฝันและความต้องการที่จะพัฒนางานทางด้านการสร้างสุขภาพผู้สูงอายุในหมู่บ้าน
4. การวางแผนและการกำหนดแนวทางการสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุหรือมรรค มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแผนการดำเนินงานเพื่อการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งการกำหนดรายละเอียดโครงการที่จะดำเนินงานในอนาคต

This purpose of participatory action research, was set out to examine the Process of Aging People Health Promoting at Ban Hea, Amphoe Pua, Changwat Nan. The data collection form keyformants through interview, in-depted interview, participating and non participating observation focus group discussion. AIC technique including appreciation influence and control used to brainstorming and planing. Triangulation technique used in data. The results of this study were as follow.

Ban Hea, Amphoe Pua, Changwat Nan is valley area. People have Thai Loue lineage and language. Religious is Buddhism. Occupation are agriculture. The relationship in this village are folk and family name system. They culture and custom are Thai Loue and northern Thai citizen. The community power are formal and non formal group formal and non formal leaders that could be made the aging health promoting success.

The process of aging people health promoting at Ban Hea, Amphoe Pua, Changwat Nan. As follow :

1. Paradigm shift for aging people by strategy of tendency advocacy and health education .
2. Aging health promotion problem analysis to finding adult and other partnership problem.
3. Aging health promotion need to finding adult and other partnership need.
4. Aging health promotion planing and activity to finding the program and particulars in the future.